

I

(Az EK-Szerződés/Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok, amelyek közzététele kötelező)

RENDELETEK

A TANÁCS 13/2009/EK RENDELETE

(2008. december 18.)

a közös agrárpolitika finanszírozásáról szóló 1290/2005/EK rendeletnek és a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló 1234/2007/EK rendeletnek („az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet”) az iskolagyümölcs-program létrehozása érdekében történő módosításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 36. és 37. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽¹⁾,

mivel:

(1) Az 1182/2007/EK tanácsi rendelet ⁽²⁾, amely különleges szabályokat állapít meg a gyümölcs- és zöldségágazat tekintetében, ezen ágazat széles körű reformjáról rendelkezett az ágazat versenyképességének és piacorientáltságának előmozdítására, valamint a megreformált közös agrárpolitika (KAP) többi részével való szorosabb összehangjának megteremtésére. A megreformált rendszer egyik fő célja a gyümölcs- és zöldségfogyasztás csökkenésének visszafordítása.

(2) A gyermekek alacsony gyümölcs- és zöldségfogyasztását azáltal kell növelni, hogy abban az ételszakaszban, amikor a gyermekek étkezési szokásai még kialakulóban vannak, tartósan növelni kell étrendjükben a gyümölcsök és zöldségek arányát. Az iskolagyümölcs-program keretében nyújtott közösségi támogatás célja, hogy az oktatási intézményekben tanuló gyermekeket gyümölccsel, zöldséggel és banánnal lássa el, és így a fiatal fogyasztók várhatóan megkedvelik majd a gyümölcsöket és zöldségeket, és ezáltal a fogyasztás a jövőben növekedni fog. Ennek eredményeképpen az iskolagyümölcs-program

eleget tenne a KAP-ban megfogalmazott célkitűzéseknek, így például hozzájárulna többek között a mezőgazdasági jövedelmek növekedéséhez, a piacok stabilitásához, és mind a jelenlegi, mind pedig a jövőbeli ellátás hozzáférhetőségéhez.

(3) A Szerződés 35. cikkének b) pontja szerint bizonyos termékek fogyasztásának előmozdítására rendelkezni lehet a közös agrárpolitika keretében olyan közös intézkedésekről, mint amilyen az iskolagyümölcs-program is.

(4) A Szerződés 152. cikkének (1) bekezdése előírja továbbá, hogy „valamennyi közösségi politika meghatározása és végrehajtása során biztosítani kell az emberi egészségvédelem magas szintjét”. Az iskolagyümölcs-program egyértelmű egészségügyi előnyei mutatják, hogy ez egy olyan szabályozás, amelyeket a KAP végrehajtásába is bele kell foglalni.

(5) Ezért rendelkezni kell olyan közösségi támogatásról, amely társfinanszírozás keretében támogatja egyrészt az oktatási intézményekben tanuló gyermekeknek a gyümölcs- és zöldségágazat, a feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöldség-ágazat, valamint a banánágazat egyes egészséges termékeivel történő ellátását, másrészt hozzájárul az egyes kapcsolódó logisztikai, elosztási, berendezésekkel kapcsolatos, kommunikációs, nyomon követési és értékelési költségekhez is.

(6) Annak érdekében, hogy a közösségi jognak eleget tevő nemzeti iskolagyümölcs-programokból származó előnyök továbbra is megmaradjanak, a közösségi iskolagyümölcs-program nem érinti e programokat. A közösségi iskolagyümölcs-program tiszteletben tartja a tagállamok oktatási rendszereinek különbözőségét. Az iskolagyümölcs-programban részt vevő oktatási intézmények ennek megfelelően lehetnek bölcsődék és más, iskolaelőkészítő intézmények, általános és középiskolák.

⁽¹⁾ A 2008. november 18-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ HL L 273., 2007.10.17., 1. o.

- (7) Azok a tagállamok, akik részt kívánnak venni az iskolagyümölcs-programban, a közösségi támogatást kiegészítve nemzeti támogatást is nyújthatnak az egészséges termékekkel való ellátást és egyes kapcsolódó költségeket illetően. Ahhoz, hogy a program hatékonyan működjön, kísérő intézkedésekre lesz szükség a finanszírozása tekintetében. A tagállamoknak ennek megfelelően lehetőséget kell adni nemzeti támogatás nyújtására. A költségvetési korlátok fényében a tagállamoknak képesnek kell lenniük arra, hogy az iskolagyümölcs-programhoz nyújtott pénzügyi hozzájárulásait a magánszféra hozzájárulásaival helyettesítsék.
- (8) Az iskolagyümölcs-program szabályszerű végrehajtásának biztosítására a programot alkalmazni kívánó tagállamoknak előzetes stratégiát kell kidolgozniuk nemzeti vagy regionális szinten.
- (9) A program nem vonatkozik olyan egészségtelen termékekre, amelyek például magas százalékban tartalmaznak zsírt vagy hozzáadott cukrot. A Bizottságnak össze kell állítania azon termékek és összetevők listáját, amelyek nem szerepelhetnek az iskolagyümölcs-programban. Ezen túlmenően azonban nem célszerű szükségtelenül beavatkozni a tagállamok termékválasztásába. A tagállamok a megengedett termék kiválasztásakor olyan objektív kritériumokra támaszkodhatnak, mint a szezonális jelleg, a termények elérhetősége, vagy a környezetvédelmi szempontok. E tekintetben a tagállamok előnyben részesíthetik a közösségi eredetű termékeket. Az egyértelműség kedvéért meg kell állapítani, hogy a tagállamoknak stratégiáik kidolgozásakor meg kell határozniuk egy listát, amely a programjaik keretében engedélyezett termékeket tartalmazza.
- (10) A hatékony és eredményes adminisztráció és költségvetési gazdálkodás érdekében a programban részt vevő tagállamoknak évente kell kérelmezniük a közösségi támogatást. A tagállamok kérelmei szerint a költségvetésben rendelkezésre álló előirányzatok alapján a Bizottság dönt a végleges juttatásokról.
- (11) A közösségi támogatásban a tagállamoknak a központi célcsoportba tartozó, hat és tíz év közötti életkorú gyermekek arányán alapuló objektív szempontok szerint kell részesülniük. E korcsoport kiválasztására költségvetési okokból került sor, valamint azért, mert az étkezési szokások fiatal korban alakulnak ki. Mindazonáltal a kis népességű tagállamokat e minőségük nem akadályozhatja meg egy költséghatékony program végrehajtásában. Ezért minden egyes részt vevő tagállamnak egy meghatározott minimumösszegű közösségi támogatásban kell részesülnie.
- (12) A hatékony és eredményes költségvetési gazdálkodás biztosítása érdekében rögzíteni kell a közösségi támogatás felső határát és a maximális társfinanszírozási arányokat, és felvenni a programhoz adott közösségi pénzügyi hozzájárulást az EMGA-ból támogatásra jogosult – a közös agrárpolitika finanszírozásáról szóló, 2005. június 21-i 1290/2005/EK tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ felsorolt – intézkedések közé.
- (13) Tekintettel szociális, szerkezeti és gazdasági nehézségekre, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló, 2006. július 11-i 1083/2006/EK tanácsi rendelettel ⁽²⁾ összhangban magasabb arányú társfinanszírozásban kell részesíteni a konvergencia célkitűzés szerinti támogatásra jogosult régiókat, valamint a Szerződés 299. cikkének (2) bekezdésében említett legkülső régiókat.
- (14) Annak érdekében, hogy az iskolagyümölcs-program általános hatékonysága ne csökkenjen, a közösségi támogatás nem léphet a meglévő nemzeti iskolagyümölcs-programoknak, vagy gyümölcsre is kiterjedő egyéb iskolai termékosztási programoknak nyújtott finanszírozás helyébe. A tagállamoknak a már létező iskolagyümölcs-programok bevezetésében elért eredményeit azonban meg kell őrizni. Ezért közösségi támogatást kell rendelkezésre bocsátani, ha egy tagállam ki kívánja terjeszteni vagy hatékonyabbá kívánja tenni a már működő, egyébként támogatásra jogosult programot, feltéve hogy a teljes nemzeti támogatás és a közösségi támogatás arányát illetően betartanak egyes maximális társfinanszírozási arányokat. Ebben az esetben az adott tagállamnak a stratégiájában be kell mutatnia, hogyan áll szándékában kiterjeszteni vagy hatékonyabbá tenni programját.
- (15) A zökkenőmentes végrehajtáshoz szükséges idő biztosítására indokolt a program alkalmazását a 2009–2010-es tanévtől előírni. A végrehajtásáról három év elteltével jelentést kell tenni.
- (16) A program eredményesebbé tétele érdekében a Közösség számára lehetővé kell tenni, hogy finanszíroz hasson az iskolagyümölcs-programmal és célkitűzéseivel kapcsolatos tudatosságnövelésre irányuló tájékoztatási, nyomon követési és értékelési intézkedéseket és a programhoz kapcsolódó hálózatba szervezési intézkedéseket. Ezen intézkedések nem sérthetik a Közösség azon hatáskörét, hogy a 3/2008/EK tanácsi rendelet ⁽³⁾ keretében társfinanszírozást nyújtson a gyümölcs- és zöldségfogyasztás jótékony egészségügyi hatásairól szóló tudatosságnöveléshez szükséges kísérő intézkedésekhez.
- (17) A Bizottságnak meg kell állapítania az iskolagyümölcs-program alkalmazására vonatkozó részletes szabályokat, ideértve a támogatás tagállamok közötti elosztására vonatkozó szabályokat, a pénzügyi, költségvetési gazdálkodási szabályokat, a nemzeti stratégiákra, kapcsolódó költségekre, kísérő intézkedésekre, valamint a tájékoztatási, nyomon követési, értékelési és hálózatba szervezési intézkedésre vonatkozó szabályokat.

⁽²⁾ HL L 210., 2006.7.31., 25. o.

⁽³⁾ A Tanács 2007. december 17-i 3/2008/EK rendelete a mezőgazdasági termékek belső piacon és harmadik országokban történő megismertetésével és promóciójával kapcsolatos intézkedésekről (HL L 3., 2008.1.5., 1. o.).

⁽¹⁾ HL L 209., 2005.8.11., 1. o.

- (18) Az 1182/2007/EK rendelet rendelkezései a 361/2008/EK tanácsi rendelettel ⁽¹⁾ 2008. július 1-jei hatállyal beépültek az 1234/2007/EK tanácsi rendeletbe ⁽²⁾.
- (19) Az 1290/2005/EK és az 1234/2007/EK rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1290/2005/EK rendelet módosítása

Az 1290/2005/EK rendelet 3. cikkének (1) bekezdése az alábbi ponttal egészül ki:

- „f) az 1234/2007/EK rendelet (»az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet«) (*) 103ga. cikkének (1) bekezdésében említett iskolagyümölcs-programhoz nyújtott közösségi pénzügyi hozzájárulás.

(*) HL L 299., 2007.11.16., 1. o.”

2. cikk

Az 1234/2007/EK rendelet módosítása

Az 1234/2007/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. a II. rész I. címe IV. fejezetének IVa. szakasza:

- a) a szöveg a 103 g. cikk után a következő alszakasszal egészül ki:

„I I a . A l s z a k a s z

Iskolagyümölcs-program

103ga. cikk

A gyermekek gyümölcs-, zöldség-, feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöldség-, valamint banántermékekkel való ellátásához nyújtott támogatás

(1) A Bizottság által meghatározandó feltételek mellett a Közösség a 2009–10-es tanévtől kezdődően támogatást nyújt az alábbiakhoz:

- a) az oktatási intézményekben – beleértve a bölcsődéket és más iskola-előkészítő intézményeket, általános és középiskolákat – tanuló gyermekeknek a gyümölcs- és zöldségágazat, a feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöldség-ágazat, valamint a banánágazat termékeivel történő ellátása; és

- b) a logisztikához és elosztáshoz, a berendezésekhez, kommunikációhoz, nyomon követéshez, valamint értékeléshez kapcsolódó költségek.

(2) A programban részt venni kívánó tagállamoknak előzetes nemzeti stratégiát kell kidolgozniuk – nemzeti vagy regionális szinten – a program végrehajtására, amely tartalmazza a programjuk költségvetését a közösségi és nemzeti hozzájárulásokkal együtt, a program időtartamát, célcsoportját, az engedélyezett termékeket és az érdekeltek szerepvállalását. A tagállamoknak rendelkezniük kell a program eredményessé tételéhez szükséges kísérő intézkedésekről is.

(3) A tagállamok a stratégiáik kidolgozásakor összeállítják a gyümölcs- és zöldségágazatnak, a feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöldség-ágazatnak, valamint a banánágazatnak a program keretében engedélyezett termékeit tartalmazó listát. A lista azonban nem tartalmazza a Bizottság által a 103h. cikk f) pontja alapján elfogadott intézkedéssel kizárt termékeket. A tagállamok a termékeket objektív kritériumok alapján választják ki, amelyek magukban foglalhatják többek között a szezonális jelleget, a termények elérhetőségét vagy a környezetvédelmi szempontokat. E tekintetben a tagállamok előnyben részesíthetik a közösségi eredetű termékeket.

(4) Az (1) bekezdésben említett közösségi támogatás:

- a) tanévenként nem haladhatja meg a 90 millió EUR összeget;
- b) nem haladhatja meg a termékelőállítás költségei és az (1) bekezdésben említett kapcsolódó költségek 50 %-át, illetőleg az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló, 2006. július 11-i 1083/2006/EK tanácsi rendelet (*) 5. cikke (1) bekezdésének megfelelően a konvergencia-célkitűzés alapján támogatható régiókban és a Szerződés 299. cikkének (2) bekezdésében említett legkülső régiókban e költségek 75 %-át; valamint
- c) nem terjed ki a termékelőállítás költségeken és az (1) bekezdésben említett kapcsolódó költségeken kívüli költségekre.

(5) Az (1) bekezdésben említett közösségi támogatásban a tagállamok a hat és tíz év közötti életkorú gyermekek arányán alapuló objektív szempontok szerint részesülnek. Mindazonáltal a programban részt vevő minden egyes tagállamnak legalább 175 000 EUR közösségi támogatásban kell részesülnie. A programban részt vevő tagállamoknak a stratégiájuk alapján évente kell kérelmezniük a közösségi támogatást. A tagállamok kérelmei szerint a költségvetésben rendelkezésre álló előirányzatok alapján a Bizottság dönt a végleges juttatásokról.

⁽¹⁾ HL L 121., 2008.5.7., 1. o.

⁽²⁾ HL L 299., 2007.11.16., 1. o.

(6) Az (1) bekezdésben említett közösségi támogatás nem használható fel a meglévő nemzeti iskolagyümölcs-programokhoz vagy gyümölcsre is kiterjedő egyéb iskolai termékosztási programokhoz nyújtott finanszírozás felváltására. Ha egy tagállamban azonban már működik egy program, amely e cikk értelmében részesülhetne közösségi támogatásban, és az adott tagállamnak szándékában áll többek között a program célcsoportját, időtartamát vagy az engedélyezett termékeket illetően kiterjeszteni vagy hatékonyabbá tenni azt, e tagállam részesülhet közösségi támogatásban, feltéve hogy a teljes nemzeti hozzájárulás és a közösségi támogatás arányát illetően betartják a (4) bekezdés b) pontjában említett korlátokat. Ebben az esetben az adott tagállam stratégiájában kifejti, hogy milyen módon szándékozik kiterjeszteni vagy hatékonyabbá tenni programját.

(7) A tagállamok a közösségi támogatáson felül nemzeti támogatást is nyújthatnak a termékekkel történő ellátáshoz és az (1) bekezdésben említett kapcsolódó költségekhez. E költségek a magánszféra hozzájárulásaiból is fedezhetők. A tagállamok a (2) bekezdésben említett kísérő intézkedések finanszírozásához is nyújthatnak állami támogatást.

(8) A közösségi iskolagyümölcs-program nem érinti azokat a különálló nemzeti iskolagyümölcs-programokat, amelyek megfelelnek a közösségi jognak.

(9) A Közösség ezenkívül – az 1290/2005/EK rendelet 5. cikke alapján – finanszírozhat az iskolagyümölcs-programhoz kapcsolódó tájékoztatási, nyomon követési és értékelési intézkedéseket, beleértve a program iránti tudatosság növelését és a kapcsolódó hálózatba szervezési intézkedéseket is.

(*) HL L 210., 2006.7.31., 25. o.”;

b) a rendelet a 103h. cikk előtt a következő címsorral egészül ki:

„III. A l s z a k a s z

Eljárási Rendelkezők

c) a 103h. cikk a következő ponttal egészül ki:

„f) a 103ga. cikkben említett iskolagyümölcs-programra vonatkozó rendelkezéseket, beleértve azon termékek és összetevők listáját, amelyek nem szerepelhetnek az iskolagyümölcs-programban, a támogatásnak a tagállamok közötti végleges elosztását, a pénzügyi és költségvetési gazdálkodást, valamint a kapcsolódó költségeket, tagállami stratégiákat, kísérő intézkedéseket, továbbá a tájékoztatási, nyomon követési, értékelési és hálózatba szervezési intézkedéseket is.”.

2. A 180. cikkben a szöveg a „182. cikk” szövegrész előtt az „a 103ga. és” szövegrésszel egészül ki.

3. A 184. cikk a következő ponttal egészül ki:

„5. 2012. augusztus 31. előtt az Európai Parlament és a Tanács részére a 103ga. cikkben előírt iskolagyümölcs-program alkalmazásáról, szükség esetén a megfelelő javaslatok csatolásával. A jelentésben különösen ki kell térni arra, hogy a program mennyiben járult hozzá egy jól működő iskolagyümölcs-program létrejöttéhez a tagállamokban, és hogy a program milyen hatással volt a gyermekek étkezési szokásainak javulására.”

3. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő hetedik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2008. december 18-án.

a Tanács részéről

az elnök

M. BARNIER